

El comptador a zero amb la variant de Gandesa, vint-i-tres anys després

El 25 de març del 2000 es licitava l'estudi informatiu de la variant de Gandesa. Amb tota la tramitació restant feta i caducada, i després 13 anys de paràlisis, el Ministeri s'hi ha tornat a posar.

Gandesa Òscar Meseguer Julian

La majoria de gent de mitjana edat de Gandesa diu que sempre ha sentit a dir que anaven a fer una circumvallació. Algunes fonts situen els primers estudis previs a finals dels anys 80 i principis dels 90 i, fos com fos, este mes de març ha fet exactament 23 anys que l'Estat va començar oficialment a tramitar l'expedient de la reclamada variant de Gandesa a l'N-420, un bon moment per a anunciar que, amb la documentació caducada des de fa temps, el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana (Mitma) ha tornat a posar fil a l'agulla i trau a licitació per 1,15 milions d'euros (amb IVA) la redacció del projecte de traçat i construcció de la variant de Gandesa.

L'anterior projecte executiu, aprovat definitivament l'agost del 2010, i la declaració d'impacte ambiental associada, queden com a paper mullat. És a dir, es posa el comptador a zero, admet amb resignació i a la vegada amb satisfacció l'alcalde de Gandesa, Carles Luz, que celebra que s'haja començat a materialitzar el compromís adquirit "**ara fa un any a Madrid**" per part del secretari general d'Infraestructures del Govern espanyol, el català Xavier Flores, nomenat el gener del 2022 i que és el mateix alt càrrec que ha apostat per la construcció del tercer carril al tram ebrenç de l'autopista AP-7.

Les ofertes econòmiques es poden presentar fins al 5 de maig de 2023 i l'adjudicatària haurà de redactar el projecte en un termini de 18 mesos. El cost de l'obra s'estima en més de 24 milions d'euros. La variant farà aproximadament sis quilòmetres i mig, entre el punt quilomètric 797,4 fins al 804. En este sentit, és més llarga que la

que es preveia el 2010, que feia poc més de cinc quilòmetres però que s'allunyava més del nucli principal de Gandesa perquè, segons recorda Luz, passava per darrere del Poble Vell de Corbera, on havia de connectar amb la variant projectada a Corbera d'Ebre, una altra de les actuacions que la crisi econòmica va ajornar sine die a la nacional N-420. Ara, segons les primeres estimacions, la variant no s'allargarà tant del poble però s'allargarà fins a prop de l'entrada de Corbera. L'anterior projecte també era força complex tècnicament, amb tres viaductes, sis passos superiors i tres d'inferiors, amb la qual cosa el pressupost de l'obra s'enfilava als 30 milions d'euros, tot i quedar descartat el doble carril per sentit. Ara sembla que es podria optar per una alternativa més senzilla, tot i que Luz considera que bona part del traçat, encara per concretar amb la redacció del nou projecte, aprofitarà les afectacions de l'anterior, de forma que no calga fer gaires noves expropiacions.

RELAT D'UN GREUGE HISTÒRIC "Portem molts anys reivindicant la necessitat de les variants [tant la de l'N-420 com la de la C-43, també pendent] per a evitar el col·lapse que es genera al centre del municipi", constata Luz, que confia que esta vegada vaja de debò i la redacció del projecte tinga continuïtat en les següents fases de tramitació i execució. Fonts del sector opinen que l'Estat no es pot permetre un altre nyap perquè l'actual coll d'ampolla de Gandesa seria inassumible per a actualitzar la connexió entre el Cantàbric i el Mediterrani a través d'una N-420 sobre la qual planeja la idea d'un projecte d'ampliació en un carril (2+1). **"No crec que hi tornen a**

Una imatge presa esta setmana del trànsit que conflueix a la plaça de la Farola de Gandesa. / G. BORRÀS

L'Estat comença de nou i trau a licitació per 1,15 M€ la redacció del projecte de la variant de Gandesa

abocar més d'un milió d'euros per a no res, tal com estan les coses", diu anar Luz.

Doncs, bé, la història fins ara frustrada de la variant de Gandesa no posa límits a la inoperància. Més aviat és el paradigma sagnant de la diferència d'oportunitats entre territoris més i menys poblats, entre centre i perifèria. El 25 de març del 2000, amb el Govern d'Aznar al poder, el *Boletín Oficial del Estado* publicava la licitació de la redacció de l'estudi informatiu de dos projectes viaris: una autopista nova de trinca al centre de la Península, amb una part de peatges i un tram d'auto-

CRONOLOGIA

MARÇ DEL 2000 A licitació la redacció de l'estudi informatiu de les variants del tram català de l'N-420: Gandesa, Corbera i Riudecols.

OCTUBRE DEL 2004 A informació pública 4 alternatives de traçat de la variant de Gandesa.

GENER DEL 2007 Aprovació de l'estudi de la variant de Gandesa. S'escull l'alternativa 1, amb un traçat allunyat del nucli.

FEBRER DEL 2008 S'adjudica el projecte constructiu i es fixen preus de les expropiacions.

SETEMBRE DEL 2009 L'Ajuntament rep el projecte constructiu de la variant. Els comptes de l'Estat per al 2009 preveien 3,2 milions d'euros per a començar l'obra, que no s'executen.

2010 Aprovació definitiva del projecte executiu. Els 2,1 milions consignats per a obra als comptes de l'Estat tampoc s'executen.

2011 El pressupost per a Gandesa es reduïx a 134.100 euros. En plena crisi econòmica, tampoc s'enceta la partida.

2012 Caduca la declaració d'impacte ambiental de la variant de Gandesa.

OCTUBRE DEL 2022 Les variants catalanes de l'N-420 reapareixen al pressupost de l'Estat, amb una partida de 500.000 €.

MARÇ DEL 2023 El Mitma licita de cap i de nou el projecte de traçat i la redacció del projecte de la variant de Gandesa.